

Рівненський державний гуманітарний університет
Rivne State University of Humanities
Кафедра дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені
проф. Т.І.Поніманської
Department of Preschool Pedagogy and Psychology and Special Education
named after prof. T.I. Ponimanska

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ:

Матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора
Т.І.Поніманської

ACTUAL PROBLEMS OF PRESCHOOL AND SPECIAL EDUCATION:

Newsletter of the Fourth International readings devoted to
Professor Ponimanska T.I.

Рівне
Rivne
Видавець О.Зень
2021

УДК 373.2+376

A 43

Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти: матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І.Поніманської, м. Рівне, 12 листопада, 2021 р. Рівне: Видавець О. Зень, 2021. 191 с.

Викладено матеріали учасників IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І.Поніманської «Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти», яка відбулася у місті Рівне 11 листопада 2021 року.

© Колектив учасників конференції, 2021

© Видавець О.Зень, 2021

ISBN 978-617-601-392-1

ЗМІСТ

<i>Войтович Оксана</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ	10
<i>Врочинська Людмила</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗДО	12
<i>В'юнник Вікторія</i> ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК УМОВА ДЛЯ САМОВИРАЖЕННЯ ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ	14
<i>Гасєвська Анастасія</i> ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ «СІНКВЕЙН» У КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗНМ	16
<i>Горопаха Наталія, Данилюк Марина</i> ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО КНИГИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
<i>Горопаха Наталія, Дякова Олена</i> МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У САМООБСЛУГОВУВАННІ	20
<i>Горопаха Наталія, Євгейчук Наталія</i> ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	22
<i>Горопаха Наталія, Зух Оксана</i> КОНСТРУЮВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ LEGO-DUPLO	24
<i>Горопаха Наталія, Литман Валентина</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	25
<i>Горопаха Наталія, Московчик Інна</i> ФОРМУВАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ПРАЦЕЛЮБНОСТІ ЯК БАЗОВОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ	29
<i>Горопаха Наталія, Хомич Надія</i> ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ РІВНЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	30
<i>Джеджерера Клавдія, Лантух Надія</i> СЮЖЕТНО-РОЛЬОВА ГРА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ГУМАННОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	33
<i>Джеджерера Клавдія, Піддубна Ірина</i> ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	35

<i>Джеджеря Клавдія, Фесюк Яна</i> ВИХОВАННЯ ГУМАННИХ ВЗАЄМИН У ГРУПІ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	37
<i>Дичківська Ілона, Бринських Юлія</i> ОСОБЛИВОСТІ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	40
<i>Дичківська Ілона, Мазур Алла</i> СПЕЦИФІКА КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗПР ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ	42
<i>Дичківська Ілона, Сакалош Іванна</i> ПСИХОГІМНАСТИКА ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ДИСПРАКСІЇ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ	45
<i>Дичківська Ілона, Улюкаєва Ірина</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КОНЦЕПЦІЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СОФІЇ РУСОВОЇ	47
<i>Загородня Людмила</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ПЛАТФОРМІ ZOOM	50
<i>Козак Людмила, Федорова Світлана</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В КОМУНІКАТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	52
<i>Козлюк Ольга</i> ФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВИХ НАВИЧОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	54
<i>Козлюк Ольга, Беднарчук Ірина</i> ВИХОВАННЯ ГУМАННИХ ПОЧУТТІВ ДОШКІЛЬНИКІВ В ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ З ВИХОВАТЕЛЕМ	57
<i>Козлюк Ольга, Вишневська Іванна</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР З LEGO У РОЗУМОВОМУ ВИХОВАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ	59
<i>Козлюк Ольга, Гаврилюк Ольга</i> ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ	62
<i>Козлюк Ольга, Грипич Зінаїда</i> ВЗАЄМОДІЯ ЗДО І СІМ'Ї У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДОШКІЛЬНИКІВ	64
<i>Козлюк Ольга, Грицай Юлія</i> МУЗИКОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	66
<i>Козлюк Ольга, Лозян Наталія</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	69

<i>Козлюк Ольга, Мошук Катерина</i>	ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	70
<i>Кондратець Інна</i>	РЕФЛЕКСІЙНА КУЛЬТУРА ЯК НЕОБХІДНА КОМПОНЕНТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	73
<i>Косарева Галина</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ МОВЛЕННЯ ПРИ СЕМАНТИЧНІЙ АФАЗІЇ	75
<i>Косарева Галина, Ворощук Наталія</i>	ОСОБЛИВОСТІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЗАЇКАННЯМ	77
<i>Косарева Галина, Заморська Л.</i>	ОСОБИСТІСНО- ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В КОРЕКЦІЙНО-ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ	79
<i>Косарева Галина, Серикина Світлана</i>	ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТПМ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО- РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ	81
<i>Косарева Галина, Сива Олена</i>	ФОРМУВАННЯ ЗВУКО- СКЛАДОВОЇ СТРУКТУРИ СЛОВА У ДІТЕЙ З МОТОРНОЮ АЛАЛІСІЮ	83
<i>Косарева Галина, Хлистік Софія</i>	СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДИТИНИ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ ТА ЇЇ СІМ'Ї	85
<i>Косарева Оксана, Баранчук Дарина</i>	ФОРМУВАННЯ ЕМПАТІЇ У ДОШКІЛЬНИКІВ З АГРЕСИВНИМИ ПРОЯВАМИ	87
<i>Косарева Оксана, Варейчук Катерина</i>	ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ	89
<i>Косарева Оксана, Мельничук Світлана</i>	ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ ЧУТЛИВОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	91
<i>Косарева Оксана, Тертична Галина</i>	ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	93
<i>Косарева Оксана, Степанець Анастасія</i>	ВПЛИВ СТИЛЮ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА АДАПТАЦІЮ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ДО ЗДО	94

<i>Косарева Оксана, Тимошок Богдана</i> ВИЯВЛЕННЯ РІВНІВ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ	96
<i>Кравець Любов</i> ВИХОВАННЯ «МИСЛЕННЯ ВИЩОГО ПОРЯДКУ»	98
<i>Маліновська Наталія, Голуб Олена</i> МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРОСТОРІ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ	101
<i>Маліновська Наталія, Кондратюк Тетяна</i> РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЗИКИ В РІЗНИХ ВИДАХ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	102
<i>Маліновська Наталія, Крючкова Ірина</i> РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ LEGO-КОНСТРУЮВАННЯ	104
<i>Маліновська Наталія, Лічна Світлана</i> ОЗДОРОВЛЮВАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДИХАЛЬНИХ ВПРАВ	106
<i>Маліновська Наталія, Макарець Анна</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ	108
<i>Маліновська Наталія, Музичук Тетяна</i> МНЕМОТЕХНІКА В ОСВІТНЬО-МОВЛЕННЄВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	109
<i>Маліновська Наталія, Мурдза Христина</i> УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	111
<i>Марєєва Тетяна</i> ВИКОРИСТАННЯ ІГОР В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	113
<i>Мартинюк Галина</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ЗОБРАЖУВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	115
<i>Машовець Марина, Карнаухова Антоніна</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КАЗКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	118
<i>Павлюк Тетяна</i> ДО ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	120
<i>Павлюк Тетяна, Кутянська Соломія</i> ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПРО ФОРМУ І ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ	121

<i>Павлюк Тетяна, Мельничук Дарина</i> МОЖЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ У ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	124
<i>Павлюк Тетяна, Музичук Юлія</i> РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИЗАРТРІЄЮ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КОМПЛЕКСУ «ЖИВИЙ ЗВУК»	126
<i>Павлюк Тетяна, Петришина Наталія</i> НЕБИЛИЦІ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ НАВЧАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЕЛЕМЕНТІВ МАТЕМАТИКИ	128
<i>Павлюк Тетяна, Сидорчук Ольга</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР З ЦІКАВИМ МАТЕМАТИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ	129
<i>Павлюк Тетяна, Тишкун Валентина</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАЗКОТЕРАПІЇ У РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ	131
<i>Павлюк Тетяна, Чучман Ірина</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ПРО МНОЖИНУ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ СЕНСОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	132
<i>Павлюк Тетяна, Швед Віта</i> ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИЗАРТРІЄЮ ЗАСОБАМИ МАЛИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ЖАНРІВ	134
<i>Павлюк Тетяна, Штокало Оксана</i> РОЛЬ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ У ВИХОВАННІ ДРУЖНИХ ВІДНОСИН МІЖ СТАРШИМИ ДОШКІЛЬНИКАМИ	137
<i>Павлюк Тетяна, Ярмолюк Ліля</i> ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПАМ'ЯТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	139
<i>Половіна Олена</i> ІНТЕНСИФІКАЦІЯ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ: ВИКЛИКИ Й РИЗИКИ	140
<i>Руденко Наталія, Баландюк Марія</i> ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНІК МАЛЮВАННЯ	142
<i>Руденко Наталія, Винар Марія</i> ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЗНМ ІІІ РІВНЯ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЇ ЛЕПБУК	145
<i>Руденко Наталія, Зайка Дарія</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОСОДИЧНОЇ СТОРОНИ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОЛІМОРФНОЮ ДИСЛАЛІЄЮ	146
<i>Руденко Наталія, Крутяк Ірина</i> КОРЕКЦІЯ ЗВУКОВИМОВИ	148

У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИЗАРТРИЄЮ ЗАСОБАМИ ЛОГОРИТМІКИ	
<i>Руденко Наталія, Мурдза Христина</i> ВИКОРИСТАННЯ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ	150
<i>Руденко Наталія, Скляревська Таміла</i> ВІДНОВЛЕННЯ МОВЛЕННЄВОГО СПІЛКУВАННЯ ПРИ ДИТЯЧІЙ АФАЗІЇ	153
<i>Руденко Наталія, Шевцова Лариса</i> РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ІГОР ЯК ЗАСОБУ ВИХОВАННЯ ЛЮДЯНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	155
<i>Сторож Олена, Попик М.</i> РОЗВИТОК УЯВИ ДІТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ ТВОРЧОЇ ГРИ	157
<i>Трачук Марина</i> ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГОПЕДА В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	158
<i>Фасолько Тетяна</i> ФОРМУВАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	161
<i>Федорова Наталія</i> ГУМАНІСТИЧНА ПАРАДИГМА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ ЯК ВИМОГА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ	163
<i>Федорова Наталія, Щавінська-Тихомирова Марина</i> ІГРИ З КОЛЬОРОМ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ	165
<i>Ферт Ольга, Воробей Неля</i> РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА ЗАСОБАМИ АВА-ТЕРАПІЇ	167
<i>Ферт Ольга, Гатауліна Анастасія</i> КОРЕКЦІЯ ЗАЇКАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ЛОГОРИТМІКИ	169
<i>Шадюк Ольга, Коськовецька Марина</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЛЮБОВІ ДО БАТЬКІВ	172
<i>Шадюк Ольга, Солодуха Ольга</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЛЮБОВІ ДО МАЛОЇ БАТЬКІВЩИНИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ	174

<i>Шостак Ольга, Вахнюк Інна</i> КОРЕКЦІЯ ЗНМ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЛОГОРИТМІКИ	176
<i>Шостак Ольга, Солоненко Анна</i> СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ	178
<i>Шостак Ольга, Хондока Катерина</i> ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	181
<i>Юрчук Олексій, Тишинська Яна</i> РІВЕНЬ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЇЇ ПІДВИЧЕННЯ	183
<i>Яциур Любов, Столярчук Оксана</i> ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК У ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ В РІЗНИХ ВИДАХ ЗОБРАЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	186
<i>Яциур Любов, Іваненко Аліна</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АПЛІКАЦІЇ	188

Розвиток зв'язного мовлення у дітей із ЗНМ є водночас педагогічною, психологічною та логопедичною проблемою. Отже і засоби її вирішення мають бути різносторонніми. Казкотерапія – це один із сучасних засобів вирішення психологічних та педагогічних проблем дитини, зокрема проблем із розвитком мовлення.

Казки здавна широко використовували в народній педагогіці як засіб розвитку зв'язного мовлення. Для дітей казки є улюбленим педагогічним твором. Діти дошкільного віку сприймають людей, тварин і чарівних істот в образах головних героїв. Часто самі себе уявляють на їхньому місці, наслідують або мріють стати на них схожими. Вони відтворюють фрази з казок, створюють власні ігри за сюжетами казок. Отже, казкотерапія – це один із дієвих засобів розвитку зв'язного мовлення у дітей із ЗНМ.

Література:

1. Дяченко В.О., Стахова Л. Л. Розвиток зв'язного мовлення дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації* (15 лютого 2018 року, м. Суми). С.69-72.

2. Королюк Т., О. Ярмола Характеристика стану зв'язного мовлення дітей 4-5 років із загальним недорозвиненням мовлення III рівня. *Вісник Львівського університету. Серія педагог.* 2012. Вип. 28. С.74–78.

3. Рібцун Ю. В. Методичні рекомендації з формування зв'язного мовлення дітей четвертого року життя із ЗНМ. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: навч.-метод. зб. / за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої.* Вип. 1. Київ: Наук. світ, 2010. С. 3-7.

Павлюк Тетяна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Поніманської Т. І.,

Чучман Ірина,

здобувач другого рівня вищої освіти

Рівненський державний гуманітарний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ПРО МНОЖИНУ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ СЕНСОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Ранній вік є одним із ключових у житті дитини. За цей час відбуваються найважливіші зміни в психолого-педагогічному розвитку малюка. Цей період знаменується появою фундаментальних життєвих надбань: ходіння, предметної діяльності, мовлення. Завдяки вільному пересуванню дитина вступає в час самостійної взаємодії із зовнішнім світом, зростають пізнавальні можливості дитини. Провідною діяльністю дитини раннього віку виступає предметно-маніпулятивна діяльність, що має ігрове забарвлення. Предметноманіпулятивна

діяльність здійснюється на основі предметних дій. Це дає змогу сформувати у дітей раннього віку початкові математичні уявлення про множину.

Щербакова К.Й зазначає, що у ранньому віці у дітей накопичуються уявлення про сукупності, що складаються з однорідних предметів, звуків, рухів. Ці уявлення поступово узагальнюються і уточнюються. Так, дитина в один рік шість місяців правильно розрізняє одиницю і множину предметів [3].

Проте сприйняття і відтворення множин дітьми раннього віку на відмінну від сприйняття їх старшими дошкільниками має ряд особливостей. Уявлення про множину у дітей раннього віку дуже неточне, як правило, множина не має чітких меж і в ній не виділяються окремі елементи. На цій підставі можна зробити висновок про необхідність формування у дітей раннього віку уявлень про множину як структурно-замкненої єдності і навчити бачити та чітко сприймати кожен елемент множини.

На думку вчених (Г.М. Леушина, Н.М. Макляк, Г.С. Костюк), діти до трьох років уже сприймають множину у її межах, однак чіткого сприйняття всіх елементів множини ще немає, бо вони не вміють стежити за кожним елементом множини. Так, сприймаючи множину, дитина раннього віку не помічає, коли з п'яти іграшок забрати одну чи дві з кінця множини. Вона помічає зміну кількості ігрових об'єктів лише тоді, коли зникає більша їх частина.

Вчені підкреслюють, що чим менші діти, тим більший вплив на позначення кількості має просторова ознака:

– по-перше, при порівнянні двох однакових множин часто множина, елементи якої займають більшу площу, діти оцінюють як множину з більшою кількістю елементів. І навпаки – множина, елементи якої займають меншу площу (коли предмети розміщені близько один до одного), оцінюють як множину з меншою кількістю елементів;

– по-друге, на правильність відтворення множини по кількості впливає форма розміщення елементів множини в просторі. Діти впевненіше і правильніше відтворюють множину, елементи якої розміщені в рядок, чим множину, елементи якої розміщені по колу, контуру квадрата і т.д. [3].

Аналіз освітнього процесу засвідчив, що сенсорні технології не часто використовуються в процесі навчання дітей раннього віку для вивчення множинних понять, хоч і мають великі можливості. Причиною цього відсутність методики використання сенсорних технологій під час формування уявлень про множину.

Дослідження обраної теми ми проводили у КДНЗ №9 «ПРОЛІСОК» м. Броди з вихованцями дітей раннього віку (63 осіб), вихователями та батьками. Під час діагностики дітей раннього віку щодо сформованості уявлень про множину, був виявлений не достатньо високий рівень, що зумовило пошук ефективних шляхів вирішення проблеми. З цією метою ми створювали такі педагогічні умови:

- наявність матеріалів та можливостей для формування уявлень в дітей раннього віку про множину з використанням технологій сенсорної інтеграції;
- розв'язання творчих задач у процесі формування уявлень в дітей раннього віку про множину;
- формування у дитини почуття внутрішньої свободи, розкнутості, підтримка інтересу до втілення власних можливостей внаслідок заохочення дорослим всіх творчих починань дитини.

Результати впровадження сенсорних технологій як засобу навчання були помітні вже на наступних заняттях: діти, які мали низькі показники сформованості множинних уявлень, відчували впевненість, почали проявляти активність на заняттях, помилок ставало все менше, а процес лічби для них ставав все цікавішим. Робота з батьками і педагогами також покращила результати цього процесу.

Аналіз результатів, отриманих в ході контрольного експерименту, дозволив нам говорити про ефективність запропонованої нами системи роботи, що сприяв найбільш ефективному розвитку уявлень про множину з використанням засобів сенсорної інтеграції дітей раннього віку. Таким чином, мета роботи досягнута, завдання виконані.

Отже, використання технологій сенсорної інтеграції у практиці дошкільної освіти повинно мати місце, оскільки позитивний її вплив на розвиток дітей раннього віку вважається доведеним. Заняття з використанням сенсорної інтеграції підвищують навчальну мотивацію, а, отже, і ефективно впливають на формування уявлень про множину.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. (2021). Електронний ресурс: <https://www.pedrada.com.ua/article/2895-bkdo-2020-prokt-novogo-standartu-d-osvti>.
2. Павлюк Т. О. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч.-метод. посіб. Рівне: О. Зень, 2016. 120 с.
3. Щербакова К. Й. Методика формування елементів математики у дошкільників: навч. посіб. Київ: Вид-во Європейського університету, 2011. 262 с.

Павлюк Тетяна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Поніманської Т. І.,

Швед Віта,

здобувач другого рівня вищої освіти

Рівненський державний гуманітарний університет

Наукове видання

Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти:

Матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора
Т.І.Поніманської

Actual problems of preschool and special education:

Newsletter of the Fourth International readings devoted to
Professor Ponimanska T.I.

Технічний редактор:

Ольга Шадюк

Відповідальний за випуск:

Ілона Дичківська

Підп. до друку 10.11.2021

Видавець О. Зень

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

Серія РВ № 26 від 6 квітня 2004р.

Вул.Кн. Романа 9/24, м.Рівне, 33022

068-0250-674; olegzen@ukr.net

Друк: VPM-ПОЛІГРАФ